

ธรรมทรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติ ของสุธีโรภิกขุ

Dhamma Dassana for Propagating Buddhism

to Foriegners of Sudhiro Bhikkhu

แม่ชีจารุวรรณจักรภักดี¹, ภัทรชัย อุทาพันธ์², ประสงค์ พรหมศรี³

MaecheeJaruwanchatarapakdee¹, Phattharachai Uthaphan², Prasong Promsri³

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

Mahamakut Buddhist University Isan Campus

Author for Correspondence: E-mail: phattrachan@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาธรรมทรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาท 2) ศึกษาธรรมทรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติ ของสุธีโรภิกขุ 3) วิเคราะห์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติ ของสุธีโรภิกขุ โดยศึกษาข้อมูลจากพระไตรปิฎก อรรถกถา ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ พระภิกษุไทยจำนวน 4 รูป พระภิกษุชาวต่างชาติจำนวน 3 รูป และฆราวาสชาวต่างชาติ จำนวน 7 คน (รวม 14 รูป/คน) แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า: ธรรมทรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาท คือ วิสัยทัศน์ทัศนะหรือความเห็น ที่ผ่านการกลั่นกรอง ใคร่ครวญพิจารณาจากประสบการณ์ตรงทั้งทางโลกและทางธรรมด้วยวัจนภาษา คือ การตรัสสอนด้วยถ้อยคำอันเหมาะสมแก่ผู้ฟัง และอวัจนภาษา มีพุทธจริยาที่งดงามเหมาะสมแก่สถานการณ์ บริบทสังคม ศักยภาพ จริตนิสัยของผู้ฟัง และหลักธรรมที่เหมาะสมกับบุคคลในการพัฒนาจิต

ธรรมทรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติของสุธีโรภิกขุ คือ การใช้หลักธรรมทรศน์เผยแผ่แบบ 3 2 4 ได้แก่ การใช้แนวทาง 3 ตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา รูปแบบ 2 ประการ ได้แก่ การใช้ วัจนภาษา คือ ด้วยการพูด เข้าใจง่าย สุกภาพ อ่อนโยน และการใช้ อวัจนภาษา คือ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และวิธีการ 4 ได้แก่ สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น เย็นให้สัมผัสได้

วิเคราะห์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติของสุธีโรภิกขุ ท่านได้ยึดมั่นในหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ผ่านรูปแบบการสอนด้วยวัจนภาษาและอวัจนภาษา และด้วยวิธีการ สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น เย็นให้สัมผัสได้ สอนชาวต่างชาติและพุทธศาสนิกชนทำให้ผู้ปฏิบัติสัมผัสถึงปริยัติที่ถ่องแท้ ปฏิบัติที่ถูกต้อง และปฏิเวธอันเที่ยงธรรม นำไปสู่ผลเป็นคุณสัมปันโน

คำสำคัญ : ธรรมทรศน์; การเผยแผ่พุทธศาสนา; ชาวต่างชาติ

Received: 15/08/2565, Revised: 04/10/2565, Accepted: 07/10/2565

Abstract

This research has the objectives; 1) to study DhammaDassana in Theravada Buddhist propagation, 2) Sudhiro Bhikkhu's Dhamma Dassana for Theravada Buddhist propagation for the foreigners, and 3) to analyze Sudhiro Bhikkhu's Theravada Buddhist propagation for the foreigners. The researcher studied form Tipitaka, Buddhist commentaries, books, texts and related research and in-depth interview from four Thai Buddhist monks, three foreign Buddhist monks, and 7 foreign laymen totaling 14, and then presented the descriptive data for and analysis.

The research results were found that Dhamma Dassana in Theravada Buddhist propagations are vision, outlook, and opinion through moderation, scrutiny, and consideration from secular and moral experience with verbal which is the proper language for the listeners. Nonverbal is well-Buddhist behavior in proper situation, social context, potentiality, sense of listeners and appropriate Dhamma with persons to develop their mind.

Sudhiro Bikkhu's Dhamma Dassana for Buddhist propagation for the foreigners is Buddhist propagation called 3, 2, 4 models. It is Threefold training called Sila, Meditation, and Wisdom. 2 model is consisted of verbal with easy understanding, polite, and nice talking. Nonverbal is consisted of teaching to know, learning by doing, comfortable practice.

Sudhiro's Theravada Buddhist propagation for the foreigners is held with The Threefold training called Sila, Meditation, and Wisdom trough verbal and nonverbal teaching including teaching to know, learning by doing, and comfortable practice for foreigners and Buddhists. The followers knew the theory of practice, and they properly practice, understand thoroughly to reach result of the enlightenment.

Keywords: Dhamma Dassana; Buddhist Propagation; Foreigners

บทนำ

หลังจากที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ในคืนวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ก่อนพุทธศักราช 45 ปี ทรงมีพุทธประสงค์ที่จะโปรดเวไนยชนทั้งหลายให้พ้นจากทุกข์ถึงสันติสุขที่แท้จริงจึงได้ทรงตัดสินพระทัยเริ่มประกาศพระพุทธศาสนาทำให้มีพระสงฆ์สาวกเกิดขึ้นในเบื้องต้น 60 องค์ จากนั้นพระพุทธเจ้าได้ส่งพระสาวก 60 รูปไปแสดงธรรมด้วยความกรุณา กล่าวว่า “ครั้งนั้นมีพระอรหันต์ในโลก 61 รูป พระพุทธเจ้าตรัสกับภิกษุว่า “ภิกษุทั้งหลายเราพ้นแล้วจากบ่วงทั้งปวง ทั้งที่เป็นของทิพย์ ทั้งที่เป็นของมนุษย์ แม้พวกเธอก็พ้นแล้วจากบ่วงทั้งปวง ทั้งที่เป็นของทิพย์ ทั้งที่เป็นของมนุษย์” ภิกษุทั้งหลายพวกเธอจงจาริกไป เพื่อประโยชน์สุขแก่ชนจำนวนมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพมนุษย์อย่าไปโดยทางเดียวกันสองรูป จงแสดงธรรมมีความงามในเบื้องต้น มีความงามในท่ามกลาง และมีความงามในที่สุด จงประกาศพรหมจรรย์ พร้อมทั้งอรรถและพยัญชนะบริสุทธิ์บริบูรณ์ครบถ้วน สัตว์ทั้งหลายที่มีธุลีในตาน้อย มีอยู่ ย่อมเสื่อมเพราะไม่ได้ฟังธรรม จักมีผู้รู้ธรรม ภิกษุทั้งหลาย แม้เราก็จักไปยังตำบลอุรุเวลาเสนานิคมเพื่อแสดงธรรม (วินย.4/32/39) แต่นั้นมาจึงถือได้ว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นภารกิจหลักของพระสงฆ์สาวกทั้งหลาย อันมีพระบรมศาสดาทรงเป็นผู้นำตลอดพระชนม์ชีพของพระพุทธองค์ และแม้หลังพุทธปรินิพพาน พระสงฆ์สาวกทั้งหลายก็ยังคงเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามพระพุทธดำรัสในเบื้องต้น โดยมีพระธรรมวินัยที่ทรงแสดงไว้บัญญัติไว้ดีแล้วเป็นศาสดาแทนพระพุทธองค์ และเมื่อมีเหตุอันอาจทำให้ความเข้าใจพระธรรมวินัยคลาดเคลื่อนหรือลบละเลือนไป ก็จะมีการทำสังคายนา ในปี พ.ศ. 235 มีการสังคายนาครั้งที่ 3 ขึ้น ณ โศการาม กรุงปาตลีบุตร ประเทศอินเดีย มีพระสงฆ์ประชุมกัน 1,000 รูป มีพระโมคคัลลีบุตรติสสเถระเป็นประธาน พระเจ้าอโศกมหาราชทรงเป็นองค์อุปถัมภ์เป็นเวลา 9 เดือน จากนั้นได้จัดส่งพระธรรมทูต ออกไปประกาศพระพุทธศาสนาในภูมิภาคต่างๆถึง 9 สาย โดยสายที่ 8 พระโสณะและพระอุตระเถระได้เดินทางไปเผยแผ่ยังดินแดนสุวรรณภูมิประเทศหรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน ได้แก่ประเทศไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนามและอินโดนีเซีย ทำให้ไทยได้รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธเถรวาทจากอินเดียมาตั้งแต่สมัยนั้น (การเผยแผ่พระพุทธศาสนา, 2556)

กาลเวลาล่วงเลยมาหลายยุคสมัย พระพุทธศาสนายังคงเป็นศาสนาหลักของประเทศไทย และอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ของพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ โดยพุทธบริษัทชาวไทยได้มีศรัทธาอย่างมั่นคงในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาสืบมา และมีพระสงฆ์ผู้ทรงคุณธรรมเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตตามแนวทางอันประเสริฐ เป็นผู้ดำรงรักษาพระธรรมวินัยที่พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้ดีแล้ว เป็นผู้ศึกษาและปฏิบัติตามพระธรรมวินัยนั้นจนเกิดผลขึ้นในตนอย่างแจ่มชัดแล้วนำประสบการณ์ในธรรมนั้นมาเผยแผ่แก่พุทธบริษัททั่วไปอย่างกว้างขวาง แม้กาลเวลาจะล่วงไป ยุคสมัยและบริบทสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร พระสงฆ์ก็ยังคงทำหน้าที่เผยแผ่ธรรม สืบอายุพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงราวปี พ.ศ. 2413 - 2492 หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต ท่านได้ฟื้นฟูและเผยแผ่แนวทางการปฏิบัติ

กรรมฐานให้แพร่หลายในทุกภูมิภาคของประเทศไทย มีศิษยานุศิษย์ศึกษาและปฏิบัติตามมากมายทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ ต่างมุ่งมั่นปฏิบัติกรรมฐานอย่างได้ผล จนถึงปัจจุบันการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเริ่มขยายไปยังชาติตะวันตก โดยเฉพาะในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกา ทวีปออสเตรเลียและกลุ่มประเทศโอเชียเนียเนื่องจากวิวัฒนาการของโลกสมัยใหม่ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเจริญก้าวหน้าและขยายตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากการเผยแผ่ในหมู่ชาวพุทธแล้ว ยังพบว่าชาวต่างชาติ ต่างศาสนา ก็มีความสนใจในหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนาเพิ่มมากขึ้นทั้งการศึกษาปริยัติ และหลักการปฏิบัติทางจิต เช่น หลักการทำสมาธิ หลักธรรมคำสอนในพระสูตรต่างๆ หรือ แม้แต่การสวดมนต์ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศยุโรปได้ให้เสรีภาพในการศึกษาศาสนาและการนับถือศาสนาต่างๆมากขึ้น ทำให้ชาวต่างชาติได้สัมผัสผลจากการศึกษาและการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจนขึ้นด้วย เช่น ในด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้มีการทดลองนำเอาวิธีการเจริญสติตามแนวพุทธ (Mindfulness Meditation) มาช่วยแก้ปัญหาพบว่าผลจากการฝึกเจริญสติช่วยแก้ปัญหาได้ในหลายๆด้าน เช่น ลดความเครียดลดระยะเวลาเจ็บปวดของอาการไมเกรน และลดปัญหาความขัดแย้งในสังคม และยังมีตัวอย่างของการยอมรับที่เห็นได้ชัด เช่น การประกาศให้พระพุทธศาสนาเป็นหนึ่งในศาสนาสำคัญในประเทศอิตาลี รวมทั้งการนำแนวทางการปฏิบัติสมาธิไปประยุกต์ใช้ในงานสาขาอาชีพต่าง ๆ ในบางประเทศ เช่น ในประเทศอังกฤษได้นำเอาการฝึกสมาธิไปสอนในโรงเรียนประถม และได้จัดชั่วโมงการฝึกสมาธิลงในตารางเรียนในโรงเรียน มีการจัดการบรรยายเรื่องสมาธิศึกษา(Meditation Study) ในมหาวิทยาลัยต่างๆ และยังมีการส่งเสริมการศึกษาในเรื่องการเจริญสติ และการศึกษาสมาธิในอีกหลายประเทศที่ยังไม่ได้กล่าวถึง ซึ่งเป็นผลจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์สาวกที่สืบต่อมาอย่างไม่ขาดสายนั่นเองต่อมาในยุคหลังเริ่มมีชาวต่างชาติเข้ามาขอบวชและศึกษาปฏิบัติธรรมในวัดต่างๆแต่ก็ยังไม่มียุทธบาทมากนัก จนมาถึงท่านพระพรหมวชิรญาณ (โรเบิร์ต สุมะโธ) หรือพระอาจารย์สุเมโธลูกศิษย์ชาวต่างชาติรูปแรกที่มาขอบวชและศึกษาอยู่กับพระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท) แห่งวัดหนองป่าพง จังหวัดอุบลราชธานี หลังจากที่ท่านได้ศึกษาและปฏิบัติจนเกิดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดีและมีความมั่นคงในใจแล้วจึงได้เดินทางกลับไปเยือนประเทศบ้านเกิดของท่านคือประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างนั้นท่านได้แวะพำนักที่วัดพุทธปทีป ใกล้กรุงลอนดอน ซึ่งอยู่ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี และเป็นวัดไทยแห่งแรกในสหราชอาณาจักรตั้งอยู่ที่เมืองวิมเบิลดัน ลอนดอน ประเทศอังกฤษ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, วัดพุทธปทีป, 2564) กาลต่อมามูลนิธิสงฆ์แห่งประเทศอังกฤษมีจุดมุ่งหมายจะเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การฝึกพระภิกษุในประเทศตะวันตก โดยมีสำนักสงฆ์บ้านแฮมสเต็ด (The Hampstead Buddhist Vihara) ณ เมืองลอนดอนเป็นจุดเริ่มต้น สำนักสงฆ์แห่งนี้มีความเหมาะสมพอสมควร แต่คณะสงฆ์ก็เห็นข้อดีของการมีสิ่งแวดล้อมที่สงบกว่า เช่น บรรยากาศในชนบท จึงสร้างวัดป่าขึ้นในประเทศอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1979

(พ.ศ. 2522) โดยดัดแปลงบ้านที่ทรุดโทรมหลังหนึ่งในเวสต์ซัสเซกซ์ (West Sussex) ในเวลาต่อมาสถานที่นั้นจึงเป็นที่รู้จักกันในนามว่า Chithurst Buddhist Monastery หรือวัดป่าจิตตวิเวก (Cittaviveka) เมื่อมีวัดที่เหมาะสมขึ้นแล้ว มีจำนวนพระภิกษุเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รวมทั้งเริ่มมีการฝึกศีลธรา (Siladhara) มีทั้งผู้ที่ต้องการจะมาฝึกมาปฏิบัติในวัด และผู้ที่ต้องการจะถวายปัจจัยสนับสนุนวัด ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เป็นเหตุให้ต้องก่อตั้งวัดสาขาเพิ่มอีกหลายแห่ง ทั้งในอังกฤษ และประเทศอื่น ๆ ขณะเดียวกันก็มีการจัดตั้งศูนย์กลางการสอน ปฏิบัติ ธรรมขนาดใหญ่ขึ้น ณ วัดอมราวดี (Amaravati Buddhist Monastery) ในปี ค.ศ. 1884 (พ.ศ. 2527) ซึ่งเป็นที่พำนักเผยแผ่ธรรมส่วนใหญ่ของพระอาจารย์สุเมโธ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, พระพรหมวชิรญาณ (โรเบิร์ต สุเมโธ), 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ถึงแม้ประเทศตะวันตกจะมีความเจริญก้าวหน้าสามารถพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อชีวิตที่สะดวกสบายยิ่งขึ้น แต่กระนั้นก็เริ่มหันมาให้ความสนใจศึกษาด้านการพัฒนาจิตใจ สนใจหลักคำสอนและแนวทางการปฏิบัติในพระพุทธศาสนามากขึ้น เนื่องจากความอึดอัดในวัตถุนิยมที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการให้เกิดความสุขได้อย่างแท้จริง เมื่อชาวต่างชาติสนใจใฝ่รู้พระพุทธศาสนามากขึ้น ก็จำเป็นที่จะต้องมีการส่งผู้ทรงคุณธรรมมีความรู้ความสามารถในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติ มีแนวทางและวิธีทัศน์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติตามพระธรรมวินัยอย่างได้ผล เป็นต้นแบบแห่งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติในยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ ด้วยปรากฏการณ์ดังกล่าวท่านสุธีโรภิกขุหรือพระครูวินัยธรเชาวนพิทย์ สุธีโร เจ้าอาวาสวัดป่ากาญจนารักษ์และประธานสงฆ์วัดมกุฏกวีมุตติคีรี เป็นพระสงฆ์ไทยรูปหนึ่งที่ได้ศึกษาปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างจริงจัง จึงได้ทำหน้าที่เผยแผ่คำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งภาษาไทยในประเทศไทยและภาษาอังกฤษในต่างประเทศ เป็นที่เคารพศรัทธาเลื่อมใสของคณะศิษย์ทั้งพระสงฆ์และฆราวาสทั้งชาวไทยและนานาชาติ จนได้เกิดการรวมกลุ่มของคณะศิษย์ชาวอังกฤษก่อตั้งพุทธเมตตาสมาคมแห่งสหราชอาณาจักร (Buddha Metta Society UK) ขึ้นในสหราชอาณาจักร โดยได้จดทะเบียนเป็นองค์กรการกุศลที่ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศอังกฤษและดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของท่านสุธีโรภิกขุ เช่น การจัดการอบรมสมาธิตามเมืองต่างๆทั่วประเทศอังกฤษ การแสวงบุญในประเทศอินเดีย ลาว กัมพูชา เมียนมาร์ และประเทศไทย มีชาวต่างชาติจำนวนมากที่สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมธรรมะนี้ นอกจากนี้ยังมีชาวต่างชาติตั้งใจมาขอบรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุและแม่ชีในพระพุทธศาสนา รวมทั้งพระภิกษุและแม่ชีที่บวชในประเทศอังกฤษและประเทศอื่น ๆ ก็ได้เดินทางมาเพื่อศึกษาธรรมกับท่านอย่างต่อเนื่อง ซึ่งท่านสามารถอธิบายหลักธรรมเป็นภาษาอังกฤษ ด้วยสำนวนภาษาและวิธีการที่ถ่ายทอดการทำความเข้าใจและเข้าถึงจิตใจของชาวต่างชาติ จนเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

จากปรากฏการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับธรรม
ธรรม์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติ ของสุธีโรภิกขุ โดยมีจุดมุ่งหมายในการเผย
แผ่ของสุธีโรภิกขุ ซึ่งจะสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษานี้ มาปรับใช้เพื่อพัฒนาการ
เผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติในมิติต่างๆ ให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่
ประโยชน์ คือ การแบ่งปันความสงบสุขจากภายในสู่ความความสงบสุขของสังคมโลกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาธรรม์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาท
2. เพื่อศึกษาธรรม์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติของสุธี
โรภิกขุ
3. เพื่อวิเคราะห์ธรรม์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติของ
สุธีโรภิกขุ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นการวิจัย
เอกสาร (Documentary Research) เป็นหลักและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth
Interview) เพื่อวิเคราะห์ธรรม์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติของ
สุธีโรภิกขุแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยได้ ดังนี้

- 1) ขั้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources) คือ คัมภีร์พระไตรปิฎก และ
ข้อมูลเอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources) คือ ตำรา หนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสาร
วารสาร บทความ งานเขียนที่เกี่ยวข้องทั่วไป
- 2) ขั้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)
- 3) ขั้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทำการแยกแยะ จัดประเภท ข้อมูล การสัมภาษณ์
เพื่อทำการวิเคราะห์ อธิบายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาของงานวิจัย
- 4) ขั้นำเสนอผลงานการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเอกสารและการสัมภาษณ์
เชิงลึกนำมาแสดงด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

สรุปผลการศึกษา

ธรรม์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาท

จากการศึกษาธรรม์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาท ได้ดำเนินการตาม
แนวทางแห่งพระพุทธจริยา และพุทธดำรัสเบื้องต้นในการส่งสาวกออกไปประกาศ
พระพุทธศาสนา คือ ยึดหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยเมตตา เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและ
ความสุขแก่ชนเป็นอันมากโดยการแสดงธรรมที่มีความงามทั้งในเบื้องต้น ในท่ามกลาง และ
ในที่สุด แม้พระพุทธองค์เองก็ทรงเสด็จออกเผยแผ่ธรรม โดยการใช้ วัจนภาษา คือการตรัส
สอนด้วยถ้อยคำอันเหมาะสมแก่ผู้ฟัง ควรแก่เหตุการณ์ และ อวัจนภาษา ผ่านพุทธจริยาที่
งดงามเหมาะสมแก่สถานการณ์และบริบทสังคม ทรงพิจารณาถึงศักยภาพ จริตนิสัยของผู้ฟัง
และทรงเลือกเฟ้นธรรมที่สอดคล้องกับความสามารถของมนุษย์ที่พอจะฝึกฝนได้ เพื่อ

ยกระดับจิตใจจนสามารถพัฒนาให้เกิดปัญญา พิจารณาเห็นเหตุปัจจัยตามเป็นจริงได้ในที่สุด อันนำมาซึ่งความเคารพศรัทธาเลื่อมใส ส่งผลให้มีผู้เข้าถึงความสันทุกขมีสันติสุขอันไพบูรณ์ เป็นจำนวนมากและหมู่พระสาวกได้น้อมนำเอาธรรมพรรณการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอันเป็นมรดกธรรมอันประเสริฐจากองค์พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นเป็นหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสืบมา โดยพระสงฆ์สาวกทั้งหลายนั้นล้วนเป็นผู้ตั้งมั่นในศีล สมาธิ ปัญญา เป็นต้นแบบ ส่งเสริมให้พุทธบริษัททั้งหลายได้ช่วยกันรักษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วย ศรัทธาที่มั่นคง ส่งผลให้พระพุทธศาสนาดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงจนปัจจุบัน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติของท่านสุริโรภิกขุ ก็เป็นอีกหนึ่งกำลังสำคัญในการนำหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาออกไปประกาศแก่ชาวโลก ก่อให้ประโยชน์สุขแก่มหาชนอย่างกว้างขวางตามพระพุทธปณิธานในการส่งพระสาวกออกประกาศพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจนด้วย

ธรรมพรรณการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติของสุริโรภิกขุ

ท่านสุริโรภิกขุ ใช้ธรรมพรรณในการเผยแผ่ คือ หลักธรรมพรรณในแบบ 3, 2, 4 ได้แก่ ใช้หลักธรรมพรรณแนวทางไตรสิกขา 3 คือ 1. *ศีล* คือ ความ “ระวัง” สำรวมกาย วาจา ให้เรียบร้อย ระวังการกระทำและคำพูด ไม่ให้เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นให้เดือดร้อน ศีล มิใช่กฎข้อบังคับสำหรับชาวพุทธ แต่เป็นเครื่องมือสำหรับมนุษย์ในการฝึกฝนอบรมตน 2. *สมาธิ* คือ ความ “ตั้งใจ” รักษาใจให้ตั้งมั่น ความตั้งใจแน่วแน่ ในทุกสิ่งที่คิด ทุกกิจที่ทำ และทุกคำที่พูด ไม่ให้หวั่นไหวไปตามอารมณ์ภายใน หรือปัจจัยภายนอก สมาธิ คือ วิธีการฝึกฝนจิตให้มีคุณสมบัติพิเศษ คือ บริสุทธิ์ ตั้งมั่น และคล่องตัว 3. *ปัญญา* คือ ความ “ใคร่ครวญ” ให้เกิดความรอบรู้และเข้าใจสรรพสิ่งตามเป็นจริง จนสามารถอยู่กับความจริงนั้นๆ ได้โดยไม่เป็นทุกข์ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือร้าย พอใจหรือไม่พอใจก็ตาม ปัญญา คือ ความสามารถในการเข้าใจสรรพสิ่งตามเป็นจริงและสามารถยอมรับความจริงเหล่านั้นได้โดยไม่เป็นทุกข์ใช้หลักธรรมพรรณรูปแบบ 2 ประการ ได้แก่ 1. *วจนภาษา* คือ เผยแผ่ด้วยการพูด การบรรยาย การสอน การสนทนา ตอบปัญหาทั่วไป ในสถานที่และช่วงเวลาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยอธิบายด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย สุภาพ อ่อนโยน และ 2. *อวจนภาษา* คือ เผยแผ่ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้สนใจใฝ่ศึกษา ด้วยกิริยาอาการสงบ สำรวม มีศีลาจารวัตรงดงามตามแนวทางพระกรรมฐาน การยืน เดิน นั่ง การขบฉัน การนุ่งห่มจีวร การใช้สอย และดูแลรักษาบริวารต่าง ๆ ด้วยความมีสติ มีความสำรวมระวังในทุกอิริยาบถ ไม่แสดงความโกรธหรือแสดงอารมณ์ใด ๆ โดยขาดสติ ทำให้ผู้ที่ได้พบเห็นเกิดความประทับใจ และมีความเลื่อมใสศรัทธา เป็นเหตุนำมาซึ่งความเชื่อถือ เชื่อฟัง และเชื่อมั่นได้ในที่สุด และใช้หลักธรรมพรรณวิธีการ 4 ได้แก่ 1. *สอนให้รู้* คือ สอนด้วยการชี้แนะและให้ข้อมูลที่ถูกต้องอย่างชัดเจน เป็น ปริยัติที่ถ่องแท้ 2. *ทำให้ดู* คือ ทำตนให้เป็นตัวอย่างในการปฏิบัติที่ถูกต้องดีงามแก่ผู้อื่น เป็น ปฏิบัติที่ถูกต้อง 3. *อยู่ให้เห็น* คือ ดำเนินชีวิตให้ผู้อื่นเห็นด้วยตาอย่างชัดเจนว่าสิ่งที่ท่านแนะนำสั่งสอนนั้นทำได้จริง และเห็นผลได้จริง เป็น ปฏิเวธอันเที่ยงธรรม และ 4. *เย็นให้สัมผัสได้* คือ การดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข สงบเย็น และเป็นประโยชน์ ให้ผู้อื่นสามารถรับรู้และ

สัมผัสได้ในทุกสถานการณ์ เป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้ที่อยู่ใกล้ ให้เกิดศรัทธาและมีความเชื่อมั่นว่า หากปฏิบัติตามแล้วย่อมมีคุณสมบัติเช่นเดียวกัน คือเป็น “คุณสัมปันโน ผู้ถึงพร้อมด้วยคุณ” โดยท่านสุธีโรภิกขุ สอนการปฏิบัติสมาธิภาวนาตามแนวมหาสติปัฏฐานสี่ที่พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้ในมหาสติปัฏฐานสูตรว่าด้วยการเจริญสติพิจารณาสี่อย่าง คือ พิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิตและ การพิจารณาธรรม โดยท่านจะเน้นหลักธรรมที่มีเหตุผลเป็นสากลหลีกเลี่ยงเรื่องที่เป็นความเชื่อที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ไม่โจมตีคำสอนตามความเชื่อที่แตกต่างกัน เปิดกว้างรับฟังความเห็นของผู้มาศึกษา เมื่อชาวต่างชาติมีความสนใจใฝ่รู้มากขึ้น ท่านสุธีโรภิกขุก็จะใช้วิธีการสนทนา ถาม-ตอบปัญหา และค่อยๆ อธิบายให้ความกระจ่างไปโดยลำดับตามพื้นฐานและความสนใจของแต่ละบุคคล ด้วยสำนวนภาษาอังกฤษที่เรียบง่ายงดงาม และอ่อนโยน ในรูปแบบของท่าน ซึ่งช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างชัดเจน โดยมีเนื้อหาตามความสนใจของชาวต่างชาติ บนพื้นฐานหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

วิเคราะห์ธรรมเทศนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติของสุธีโรภิกขุ

ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติของท่านสุธีโรภิกขุนั้น ท่านมีแนวทางที่เด่นชัดที่สุดคือการดำรงตนอยู่ในหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ท่านเป็นผู้มีศีลคือความสำรวมกาย วาจา ให้เรียบร้อยอยู่เสมอ ระวังการกระทำและคำพูด ไม่ให้เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อน ท่านสุธีโรภิกขุ เป็นผู้มีสมาธิ คือมีจิตใจที่ตั้งมั่น มีความตั้งใจอันแน่วแน่ในทุกสิ่งที่คิด ทุกกิจที่ทำ และทุกคำที่พูด ไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์ภายใน หรือปัจจัยภายนอก มีการรักษากิจให้มีความสมาธิ จนมีคุณสมบัติพิเศษ คือบริสุทธิ์ ตั้งมั่น และคล่องตัว และท่านสุธีโรภิกขุ เป็นผู้ปัญญาคือ มีความรอบรู้สรรพสิ่งตามเป็นจริง ด้วยความเข้าใจ จนสามารถอยู่กับความจริงนั้นๆ ได้อย่างไม่เป็นทุกข์ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือร้าย พอใจหรือไม่พอใจ ท่านไม่เคยแสดงอารมณ์อันเป็นโทษใดๆ ท่านมีรูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่เด่นชัด คือ รูปแบบการใช้ วัจนภาษา คือ เผยแผ่ด้วยการพูด การบรรยาย การสอน การสนทนา ตอบปัญหาทั่วไป ด้วยภาษาอังกฤษที่เข้าใจง่าย สุภาพ อ่อนโยน เหมาะแก่การอภัยของผู้ฟัง และการใช้ อวัจนภาษา คือ เผยแผ่ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ท่านสุธีโรภิกขุได้ดำเนินตามพุทธจริยาและพุทธปณิธานของพระพุทธองค์ที่ทรงมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ชนเป็นอันมาก ท่านได้อนุเคราะห์ชาวต่างชาติด้วยเมตตาไม่ว่าใกล้หรือไกล ท่านก็เดินทางไปตามค่านิยมทั่วโลก เพื่อสั่งสอนอบรมแนะนำชนทั้งหลายเหล่านั้นให้เข้าถึงทางแห่งการดำเนินชีวิตอันประเสริฐ ด้วยวิธีการ สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น เย็นให้สัมผัสได้ ผ่านทางกิจกรรมธรรมะต่างๆ ด้วยปริยัติที่ถ่องแท้ ปฏิบัติที่ถูกต้อง และปฏิเวธอันเที่ยงธรรม ปรากฏผลเป็นคุณสัมปันโน เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยคุณธรรมที่ประจักษ์ได้ ให้ชาวต่างชาติสามารถสัมผัสองค์คุณนั้นได้ เป็นแรงบันดาลใจ จนก่อให้เกิดศรัทธาและมีความเชื่อมั่นว่า หากได้ปฏิบัติตามคำสอนของท่านแล้วย่อมจะมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับท่านอย่างแน่นอน

อภิปรายผลการวิจัย

ธรรมทรรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาท ผลการศึกษาธรรมทรรศน์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาท สรุปได้ว่า พระพุทธศาสนาเถรวาทได้เริ่มเผยแผ่จากชมพูทวีปออกไปถึง 9 ทิศทาง หลังจากการสังคายนาครั้งที่ 3 ในรัชสมัยของพระเจ้าอโศกมหาราช โดยคณะของพระโสณะและพระอุตระได้นำพระพุทธศาสนาเถรวาทเข้ามาเผยแผ่ในดินแดนสุวรรณภูมิ เป็นเหตุให้หลายประเทศในทวีปเอเชียรวมทั้งประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางหลักในการดำเนินชีวิตของประชาชนและพุทธบริษัททั้งหลายก็ได้มีศรัทธาอย่างมั่นคงในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาสืบมา โดยมีพระสงฆ์ผู้ทรงคุณธรรมเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตตามแนวทางอันประเสริฐนั้น เป็นผู้ดำรงรักษาพระธรรมวินัยที่พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้ดีแล้ว เป็นผู้ศึกษาปฏิบัติตามพระธรรมวินัยนั้นจนเกิดผลขึ้นในตนอย่างแจ่มชัดแล้วนำธรรมทรรศน์ คือประสบการณ์ในธรรมนั้นมาเผยแผ่แก่พุทธบริษัททั่วไปอย่างกว้างขวาง จนถึงปัจจุบันพระสงฆ์ก็ยังคงทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาเสมอมา โดยดำเนินตามแนวทางแห่งพุทธจริยาและพุทธดำรัสในการส่งสาวกออกประกาศพระพุทธศาสนา คือยึดหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยเมตตา เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ชนเป็นอันมากโดยการแสดงธรรมที่มีความงามทั้งในเบื้องต้น ในท่ามกลาง และในที่สุด สอนด้วยถ้อยคำอันเหมาะสมแก่ผู้ฟัง ควรแก่เหตุการณ์ สอนด้วยการรักษาสีลาจารวัตรที่เหมาะสมแก่สภาวะและบริบทสังคม พิจารณาถึงศักยภาพ จริตนิสัยและเลือกเฟ้นธรรมที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้ที่พอจะฝึกฝนได้ เพื่อยกระดับจิตใจจนสามารถพัฒนาให้เกิดปัญญา พิจารณาเห็นเหตุปัจจัยตามเป็นจริงได้ในที่สุด อันจะนำมาซึ่งความเคารพศรัทธาเลื่อมใสส่งผลให้มีผู้เข้าถึงความสิ้นทุกข์ถึงสันติสุขอันไพบูรณ์เป็นจำนวนมาก และหมู่พระสาวกก็ได้เชื่อมั่นเอาธรรมทรรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาอันเป็นมรดกธรรมอันประเสริฐจากองค์พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นเป็นหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสืบมา โดยพระสงฆ์สาวกนั้นเป็นผู้ตั้งมั่นในศีล สมาธิ ปัญญา เป็นต้นแบบ ส่งเสริมพุทธบริษัททั้งหลายให้ช่วยกันรักษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยศรัทธา ยังผลให้พระพุทธศาสดาร่างอยู่อย่างมั่นคงจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุเทพ สุวฑฺฒโน (เหลาทอง) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศ” พบว่า หลักการที่พระพุทธเจ้าใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในช่วงเริ่มต้นในการประกาศพระศาสนา คือเจาะจงกลุ่มเป้าหมายจากชนชั้นปกครอง ชนชั้นนำทางสังคมคือพราหมณ์ มหาศาลคหบดีมหาศาล ซึ่งเป็นระดับเศรษฐีที่มั่งคั่งและเป็นเจ้าลัทธิเพื่อเป็นแรงจูงใจให้มวลชนหันมาสนใจพระพุทธศาสนา เมื่อได้บุคคลระดับผู้นำเข้ามาเป็นพุทธบริษัทก็จะสามารถเป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้อย่างรวดเร็ว ในขณะเดียวกันพระพุทธองค์ได้ประทานแนวทางการประกาศพระศาสนาแก่พระอรหันต์ 60 รูป ผู้ทำหน้าที่ประกาศพระศาสนาในช่วงแรกเพื่อมุ่งประโยชน์และความสุขแก่มหาชนจำนวนมาก ซึ่งเป็นโอวาทสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และเป็นหลักการที่พระสงฆ์สาวกใช้มาจนถึงปัจจุบัน(พระมหาสุเทพ สุวฑฺฒโน (เหลาทอง),2561)

ธรรมทรรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติ ของสุธีโรภิกขุ ผลจากการศึกษาธรรมทรรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติ ของสุธีโรภิกขุ สรุปได้ว่าธรรมทรรศน์ คือ แนวคิด มุมมอง และวิสัยทัศน์ที่ได้จากการใคร่ครวญพิจารณา ถิ่นครองจากประสบการณ์ทั้งทางโลกและทางธรรม จนเกิดเป็นแนวทาง รูปแบบ วิธีการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติของท่านสุธีโรภิกขุนั้น ได้ดำเนินตามพุทธจริยาและพุทธดำรัสเบื้องต้นในการส่งสาวกออกไปประกาศพระพุทธศาสนา คือเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยเมตตา เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ชนทั้งหลาย โดยดำเนินตามแนวทางไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา มีรูปแบบการใช้ วัจนภาษา คือเผยแผ่ด้วยการพูด การบรรยาย การสอน การสนทนา ตอบปัญหาทั่วไป ในสถานที่และช่วงเวลาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม แก่กาลเทศะ อธิบายด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย สุภาพ อ่อนโยน เหมาะแก่อรรถาธิบายของผู้ฟัง และ การใช้ อวัจนภาษา คือเผยแผ่ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง โดยใช้วิธีการ สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็นยืนยันให้สัมผัสได้ ผ่านทางกิจกรรมธรรมะต่างๆ อันยังให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ที่ได้พบเห็นให้มีความเลื่อมใสศรัทธา นำมาซึ่งความ เชื่อถือ เชื่อฟัง และเชื่อมั่นได้ในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของ จิราพร เนติธาดา ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “วิธีการถ่ายทอดธรรมะของหลวงพ่ocha สุภัทโท” พบว่า 1. หลวงพ่ocha สุภัทโธมีวิธีการถ่ายทอดธรรมะโดยการพูดเรื่องธรรมะให้ลูกศิษย์ฟัง ปฏิบัติในสิ่งที่พูดให้ฟังไปแล้วให้ดูเป็นตัวอย่าง และให้ลูกศิษย์ทดลองปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจด้วยตนเอง 2. การถ่ายทอดธรรมะของหลวงพ่ocha สุภัทโท โดยการพูดให้ฟังนั้นจะใช้วิธีการใช้คำพูดสั้นๆง่ายๆ ไม่ใช้คำศัพท์ภาษาบาลี สันสกฤต ในกรณีที่ต้องจำเป็นต้องใช้จะมีคำอธิบายประกอบ 3. หลวงพ่ocha สุภัทโท ใช้การยกตัวอย่างเปรียบเทียบแบบอุปมา อุปไมย ในการอธิบายหัวข้อธรรมะซึ่งเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมโดยสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบนั้นเป็นธรรมชาติที่อยู่รอบๆ ตัวมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์มาก่อน จึงสามารถสร้างมโนภาพตามตัวอย่างเปรียบเทียบ และเข้าใจธรรมะได้ง่ายขึ้น 4. การถ่ายทอดธรรมะโดยการปฏิบัติให้ดูและให้ปฏิบัติตามนี้เป็นการใช้สัญลักษณ์โดยผ่านอวัจนภาษาเพื่อสื่อความหมายของการปฏิบัติในบริบทของพระธรรม ซึ่งจะช่วยให้มีความมั่นใจให้กับผู้รับการถ่ายทอดด้วยการเห็นของจริงและได้รับรู้ถึงความรู้สึกจริงจากการปฏิบัติด้วยตนเอง หลังจากที่ได้ฟังเรื่องธรรมะมาก่อนแล้ว 5. ในแง่มุมมองของการเล่าเรื่องนั้น หลวงพ่ocha จะเล่าเรื่องที่ใช้ในการยกไปเปรียบเทียบกับธรรมะซึ่งเรื่องที่เล่านั้นจะเป็นเรื่องสั้นๆ มีเหตุการณ์เพียง 2-3 เหตุการณ์ มีตัวละครเพียง 1-2 ตัวละครเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันแบบเป็นเหตุเป็นผลตามหลักธรรมชาติ โดยมีความคิดหลักคือ การใช้สติพิจารณาความไม่แน่นอนของสรรพสิ่งเพื่อนำไปสู่การปล่อยวาง การปฏิบัติสมาธิภาวนา และการปฏิบัติตามหนทางแห่งความดับทุกข์ 6. เรื่องเล่าของหลวงพ่ocha สุภัทโทเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของลูกศิษย์เนื่องจากการปฏิบัติตนของท่านสอดคล้องกับสิ่งที่ท่านเล่าและเรื่องที่ท่านเล่านั้นมีความคงเส้นคงวาตลอดเรื่อง เป็นเรื่องจริงและมีคุณค่าในแง่ของศีลธรรมด้วย (จิราพร เนติธาดา, 2542)

วิเคราะห์ธรรมชาติการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติ ของสุธีโรภิกขุ

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ธรรมชาติการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติของสุธีโรภิกขุ พบว่า ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติของท่านสุธีโรภิกขุนั้น ท่านมีแนวทางที่เด่นชัดที่สุดคือการดำรงตนอยู่ในหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ท่านเป็นผู้มีศีลคือความสำรวมกาย วาจา ให้เรียบร้อย ระวังการกระทำและคำพูด ไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อน ท่านสุธีโรภิกขุ เป็นผู้ที่มีสมาธิ คือมีจิตใจที่ตั้งมั่น มีความตั้งใจอันแน่วแน่ ในทุกสิ่งที่คิด ทุกกิจที่ทำ และทุกคำที่พูด ไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์ภายใน หรือปัจจัยภายนอก และท่านสุธีโรภิกขุ เป็นผู้ที่มีปัญญา คือมีความรอบรู้สรรพสิ่งตามเป็นจริง ด้วยความเข้าใจ จนสามารถอยู่กับความจริงนั้นๆ ได้อย่างไม่ต้องเป็นทุกข์ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือร้าย พอใจหรือไม่พอใจ ท่านไม่เคยแสดงอารมณ์อันเป็นโทษใดๆ ท่านมีรูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่เด่นชัด คือ รูปแบบการใช้ วัจนภาษา คือเผยแผ่ด้วยการพูด การบรรยาย การสอน การสนทนา ตอบปัญหาทั่วไป ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย สุภาพ อ่อนโยน เหมาะแก่การอภัยของผู้ฟัง และการใช้ อวัจนภาษา คือเผยแผ่ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ท่านสุธีโรภิกขุได้ดำเนินตามพุทธจริยาและพุทธปณิธานของพระพุทธองค์ที่ทรงมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ชนเป็นอันมาก ท่านได้อนุเคราะห์ชาวต่างชาติด้วยเมตตาไม่ว่าใกล้หรือไกลท่านก็เดินทางไปตามคำนิมนต์ทั่วโลก เพื่อสั่งสอนอบรมแนะนำชนทั้งหลายเหล่านั้นให้เข้าถึงทางแห่งการดำเนินชีวิตอันประเสริฐ ด้วยวิธีการ สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็นยืนยันให้สัมผัสได้ ผ่านทางกิจกรรมธรรมะต่างๆ ด้วยการสอนปริยัติที่ถ่องแท้ให้รู้ชัดแสดงการปฏิบัติที่ถูกต้อง และสะท้อนผลคือปฏิเวธอันเที่ยงธรรม จนปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดให้ชาวต่างชาติสามารถสัมผัสองค์คุณนั้นได้ และเป็นแรงบันดาลใจก่อให้เกิดศรัทธาและความเชื่อมั่นว่า หากได้ปฏิบัติตามคำสอนของท่านแล้วย่อมจะมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับท่านได้อย่างแน่นอนซึ่งสอดคล้องกับจิรวรรณ โสภณ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์หลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระโสภณวิสุทธิคุณ (บุญเพ็ง กัปโป)” พบว่ารูปแบบการเผยแผ่ของพระโสภณวิสุทธิคุณ (บุญเพ็ง กัปโป) คือ ไตรสิกขาอันหมายถึง การฝึกพฤติกรรมฝึกจิตใจและฝึกปัญญาผ่านรูปแบบการเจริญภาวนาด้วยทาน ศีล ภาวนาจนเกิดปัญญาโดยมีแนวทางที่เป็นสายกลาง คือ อริยมรรค มีจุดมุ่งหมายสูงสุด คือพระนิพพาน ท่านได้แสดงให้เห็นว่า ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีที่สร้างศรัทธาให้พุทธบริษัท และพุทธศาสนิกชนให้มั่นคงในพระพุทธศาสนาด้วยรูปแบบการเผยแผ่ดังกล่าวและกุสโลบายต่าง ๆ นั้นเพื่อให้ได้เข้าถึงความดีงามตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ทั้งที่แสดงให้เห็นเป็นประจักษ์ด้วยตา คือ ผลงานด้านถาวรวัตถุ ทั้งที่แสดงให้เห็นด้วยใจคือ แรงพล้งศรัทธาที่พุทธศาสนิกชนได้เข้ารับการอบรมสมาธิภาวนา มีทั้งที่แสดงให้เห็นด้วยปัญญา คือหลักธรรมคำสอนที่มีจุดมุ่งหมายสูงสุดอันก่อให้เกิดความเป็นอิสระจากทุกข์ทั้งปวงกล่าวคือมรรคผลนิพพาน ตามหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อสร้างประโยชน์ที่เกิดกับสังคมและหมู่คณะสงฆ์ในจังหวัดขอนแก่นอีกด้วย (จิรวรรณ โสภณ, 2562) และจากผลการวิจัยในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ พบว่าสุธีโรภิกขุใช้ธรรมชาติการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติด้วยภาษาอังกฤษที่เข้าใจง่าย สุภาพ อ่อนโยน เหมาะ

ควรแก่อภัยภัยของผู้ฟัง ซึ่งสอดคล้องกับพระมหาวรารสยะ วรสาณนัท และชนมกร ประไกร ที่ได้กล่าวไว้ในบทความเรื่องภาษาอังกฤษกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในศตวรรษที่ 21 ปรากฏว่า ตามวัดและสำนักปฏิบัติธรรมต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย มีชาวต่างชาติสนใจพุทธศาสนาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ ถือเป็นเป้าหมายหนึ่งในการเรียนรู้พุทธศาสนาภาษาอังกฤษจึงเป็นสื่อกลางในการสอนดังกล่าว หากภิกษุผู้เป็นทูตในการสั่งสอนมีทักษะภาษาอังกฤษดี จะเป็นคุณูปการต่อพุทธศาสนาและสามารถนำคำสอนจากพระไตรปิฎกแปลภาษาอังกฤษเผยแผ่สู่ชาวตะวันตกที่สนใจมากยิ่งขึ้น ดังนั้น พระสงฆ์จำเป็นต้องรู้ภาษาอังกฤษเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา แต่พระสงฆ์ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาไม่เพียงพอต่อความต้องการการเรียนรู้พระพุทธศาสนาและการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของชาวต่างชาติที่เพิ่มมากขึ้น พร้อมกับควรสนับสนุนส่งเสริมพระภิกษุสงฆ์ให้มีทักษะด้วย (พระมหาวรารสยะ วรสาณนัท และชนมกร ประไกร, 2563)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการศึกษาเรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้แก่บุคคลที่สนใจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2) องค์กรที่เกี่ยวข้องในคณะสงฆ์ควรนำรูปแบบและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ไปปรับใช้เพื่อประโยชน์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

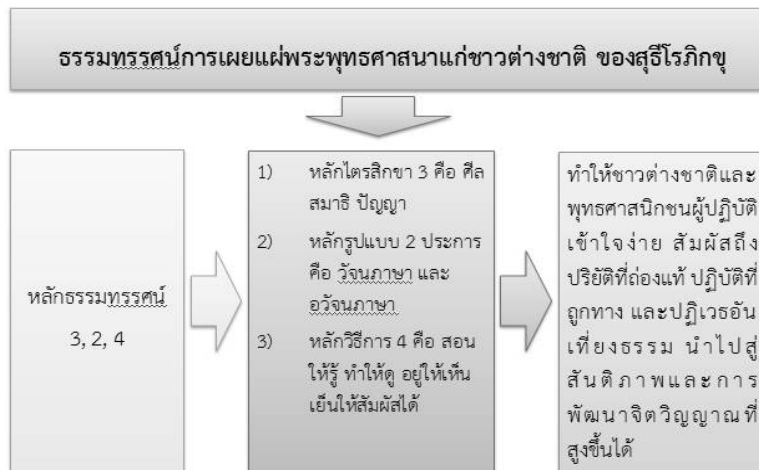
3) ควรนำรูปแบบและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติไปพัฒนาเพื่อใช้เป็นหลักสูตรในการเรียนการสอน และการอบรมพระธรรมทูตที่ต้องเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่สากลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) การศึกษาธรรมทรรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัล
- 2) การศึกษาธรรมทรรศน์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อสันติภาพโลก
- 3) การศึกษาผลจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสุธีโรภิกขุในสหราชอาณาจักร

อาณาจักร

ข้อค้นพบจากการวิจัย

ภาพที่ 1 : องค์ความรู้ที่ได้รับ

ผู้วิจัยต้ององค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมทรรศนการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเถรวาทแก่ชาวต่างชาติของสุธีโรภิกขุขององค์ความรู้ที่ได้รับในครั้งนี้ได้แก่ หลักไตรสิกขา 3 คือ ศีล สมาธิ ปัญญา และหลักรูปแบบ 2 ประการ คือ วัจนภาษาและ อวัจนภาษา และหลักวิธีการ 4 คือ สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น และเย็นให้สัมผัสได้ทำให้ชาวต่างชาติและพุทธศาสนิกชนผู้ปฏิบัติเข้าใจง่าย สัมผัสถึงปริยัติที่ถ่องแท้ ปฏิบัติที่ถูกต้อง และปฏิเวธอันเที่ยงธรรม นำไปสู่สันติภาพและการพัฒนาจิตวิญญาณที่สูงขึ้นได้องค์ความรู้ที่ได้รับสามารถสรุปตามภาพดังนี้

บรรณานุกรม

- การเผยแพร่พระพุทธศาสนา.(2556).สืบค้นจาก www.digitalschool.club/digital-school/social111/social11/more/page36.php, สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2564.
- จิราพร เนติธาดา.(2542).วิธีการถ่ายทอดธรรมะของหลวงพ่ocha สุภัทโท.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ,บัณฑิตวิทยาลัย,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวรรณ ไสภณ. (2562). ศึกษาวิเคราะห์หลักการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระโสภณวิสุทธิคุณ (บุญเพ็ง กบฺปโก).วิทยานิพนธ์ปริญญา ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระมหาวรสาละยะ วราสยานนท์และ ชนมกร ประไกร. (2563). ภาษาอังกฤษกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน, ปีที่ 7 ฉบับที่ 10 ประจำเดือนตุลาคม, หน้า 98-112.

- พระมหาสุเทพ สุธตฺมโน (เหลาทอง). (2562). **กลยุทธ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตสายต่างประเทศ**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. วินย.4/32/39, กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2564). **วัดพุทธปทีป**. สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดพุทธปทีป>, สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2564.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2564). **พระพรหมวชิรญาณ (โรเบิร์ต สุมะโร)**. สืบค้นจาก [https://th.Wikipedia.org/wiki/พระพรหมวชิรญาณ\(โรเบิร์ต_สุมะโร\)](https://th.Wikipedia.org/wiki/พระพรหมวชิรญาณ(โรเบิร์ต_สุมะโร)). สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2564.